

Een kansrijk sport -en beweegklimaat in Heerhugowaard

Beleidskader sport 2012-2016

Gemeente Heerhugowaard
Afdeling Welzijn, Onderwijs en Cultuur
maart 2012

INHOUD

Inhoud.....	2
Samenvatting.....	4
Inleiding.....	5
1. Algemene landelijke trends.....	6
1.1 Demografie en trends.....	6
1.2 Beleid rijksoverheid.....	7
1.3 Beleid Provincie Noord-Holland.....	8
1.4 Sporten en bewegen in de regio	9
1.5 Olympisch Plan 2028.....	9
1.6 Relevante beleidskaders en programma's	10
A. beleidskaders	10
B. Programma's.....	11
1.7 Leeswijzer	12
2. Sportstimulering - Bewegen	13
2.a. Accommodatiebeleid	13
Binnensportaccommodaties.....	14
Buitensportaccommodaties.....	14
Sport & Beweegaanbieders.....	14
2.b. Stimuleringsbeleid.....	15
Sportdeelname in Heerhugowaard	15
Sportstimulering	16
Sport & Onderwijs.....	16
3. Sociale ontwikkeling – Meedoen	18
3.a. Sport, Bewegen en Gezondheid.....	18
Actieve gezonde leefstijl	18
Recreatie	18
3.b. Maatschappelijke verbondenheid.....	19
Maatschappelijke waarde van sport.....	19
Sport en speelruimte in de wijk.....	19
4. Economische ontwikkeling – Presteren	20
Citymarketing – Evenementen.....	20
Innovatie - topsport en talentontwikkeling.....	20
Werkgelegenheid en Sport & Beweegaanbieders.....	21

5. Effectindicatoren.....	22
6. Financiële paragraaf.....	23
Bijlage - Beleidsprioriteiten.....	24

SAMENVATTING

Voor veel mensen vormt sport een doel op zich. Sport is leuk en brengt (ont)spanning, competitie en ontspanning met zich mee. Daarnaast draagt sport bij aan de gezondheid en welzijn van mensen. Sport brengt mensen samen. De doelstelling van het sportbeleid is zoveel mogelijk inwoners van Heerhugowaard laten sporten en bewegen. Het beoogd maatschappelijk effect is dat meer inwoners sporten en bewegen. De gemeente streeft naar 72% in 2016. De nota is ingedeeld in de thema's bewegen (breedtesport), meedoen (sport in relatie tot welzijn en gezondheid) en presteren (sport in relatie tot duurzaamheid, werkgelegenheid, topsport en talentontwikkeling).

Sportstimulering - bewegen

Sportstimulering en sport & beweegaanbieders vormen de basis van het sportbeleid. De gemeente faciliteert de sport met toekomstbestendig goed geoutilleerde sportclusters met een maximale bezetting en transparant gebruik. Het Masterplan Voorzieningen 2011-2025 is het kader waarin het voorzieningenbeleid voor onder andere sport voor de komende jaren is aangegeven. De gemeente heeft de zorg voor de planning en financiering van voldoende en geschikte ruimte voor het bewegingsonderwijs.

Sportverenigingen zijn de grootste aanbieders van sport: zij maken het voor vele mensen mogelijk om elke week te sporten. De gemeente vraagt verenigingen zich maatschappelijk actief op te stellen met een sportaanbod in de wijk en samenwerking te zoeken met andere partijen. De verwachting is dat individuele recreatieve sporten en informele groepen van sporters zullen groeien. Met sportstimuleringsprogramma's in school, naschool en in de wijk wil de gemeente iedereen bereiken en het al genoemde streefcijfer van 72% in 2016 halen.

Sociale ontwikkeling - meedoen

Alleen als mensen werkelijk sporten en bewegen kunnen de afgeleide doelstellingen zoals een actieve gezonde leefstijl, de maatschappelijke verbondenheid en betrokkenheid en talentontwikkeling, worden gehaald. De relatie tussen sport, bewegen en gezondheid is manifest geworden. De beweegprogramma's voor iedereen dragen bij aan een gezonde leefstijl.

Een uitdagende en aantrekkelijke buitenruimte stimuleert de individuele en in informele groepen sporters en bewegers hiervan gebruik te maken. In dit kader past de ontwikkeling van de beweegvriendelijke omgeving: routes en plekken in de wijk die uitnodigen tot sporten en bewegen.

Deelname door burgers aan sport- en beweegactiviteiten draagt bij aan maatschappelijke verbondenheid: je leert elkaar kennen en met elkaar omgaan, je houdt rekening met elkaar. Met gerichte sport- en beweegprogramma's worden doelgroepen in de wijk bereikt. Sportverenigingen hebben een rol in de overdracht van waarden en normen.

Economische ontwikkeling - presteren

De gemeente Heerhugowaard profileert zich als "stad van kansen" en wil een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor bewoners en bedrijven. De gemeente stimuleert ondernemers op het gebied van sport en recreatie om zich hier te vestigen. Sportevenementen dragen bij aan de aantrekkingskracht van een stad.

Topsporters in Heerhugowaard bevorderen sociale binding, eenheid, identiteit en stimuleren van een gezamenlijke trots. Op het gebied van talentontwikkeling zijn in de nabijheid faciliteiten aanwezig. Sportverenigingen bieden getalenteerde sporters in regionaal verband mogelijkheden om op een hoger niveau te spelen. Op het gebied van duurzaamheid heeft de gemeente ambities. Vanuit deze optiek vervult de gemeente een voorbeeldrol voor particulieren, sportorganisaties en bedrijven om energiebesparende maatregelen te nemen.

INLEIDING

In 2012 heeft Heerhugowaard ruim 52.000 inwoners en het aantal zal de komende jaren nog gestaag toenemen. Bij een stad van deze omvang past een goed voorzieningenniveau, ook op het gebied van sport. Want sport is een onderwerp dat maatschappelijk sterk in de belangstelling staat.

Sport leert wat winnen en verliezen is en draagt bij aan het ontwikkelen van waarden en normen. Sport genereert een positief zelfbeeld, betere prestaties en een groter verantwoordelijkheidsgevoel. Sport bevordert een gezonde en actieve leefstijl. Sport draagt bij aan democratisch burgerschap, de sociale binding tussen mensen en geeft mensen de mogelijkheid te participeren in de samenleving.

Sportbeleid, zowel landelijk als lokaal, wordt steeds breder ingevuld. Waar sportbeleid zich voorheen beperkte tot sportverenigingen en sportaccommodaties, liggen er nu meer dan voorheen verbindingen met andere beleidsvelden, zoals gezondheid, jeugd, onderwijs, recreatie, maatschappelijke ontwikkeling en ruimtelijke ordening. Heerhugowaard heeft nog geen sportnota, maar wel beleid gemaakt op het gebied van sport en bewegen dat vastgelegd is in verschillende nota's. Het beleid is nu samengevoegd in deze nota.

Zo heeft de gemeente de laatste jaren fors geïnvesteerd in sportvoorzieningen en sportactiviteiten. Er zijn onlangs drie kunstgrasvelden aangelegd en de gemeente neemt deel aan het sport en beweegprogramma "Heerhugowaard Actief". De gemeente doet mee aan de Impuls brede school, sport en cultuur, om het dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen te stimuleren. Dit zijn enkele maatregelen die zijn ingevoerd.

Het accommodatiebeleid en sportstimulering vormen de basis voor het sportbeleid. Alleen als mensen daadwerkelijk sporten, bewegen en spelen kunnen de afgeleide doelstellingen worden gehaald op het gebied van gezonde leefstijl en de maatschappelijke waarde van sport.

De uitgangspunten van het sportbeleid zijn in een informatiebijeenkomst in november 2011 met de sportverenigingen besproken. In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma zal worden aangegeven hoe de gemeentelijke ambities zullen worden waargemaakt. Het sportbeleid maakt onderdeel uit van het Programma Vrije Tijd. Met dit programma wil de gemeente bereiken dat er voor iedereen een aantrekkelijk en toegankelijk aanbod van vrijetijdsbesteding is in welke vorm dan ook.

Een kansrijk sport en beweegklimaat zijn hierbij van groot belang.

1. ALGEMENE LANDELIJKE TRENDS

1.1 DEMOGRAFIE EN TRENDS

Sportdeelname en groei bevolking

De afgelopen decennia zijn er in Nederland procentueel meer mensen gaan sporten: 60% van de bevolking van 18 jaar en ouder sport in de vrije tijd. Ongeveer 34% van de bevolking sport in verenigingsverband¹. Kinderen in de leeftijd van de basisschool doen het meest aan sport en de sportdeelname neemt af in de pubertijd. Op volwassen leeftijd tot ongeveer 65 jaar blijft de sportdeelname in minstens 40 weken per jaar constant, waarna deze verder afneemt. In absolute aantallen zal het aantal sporters tot 2028 in Nederland met een half miljoen nog groeien, omdat het aantal inwoners tot 2028 nog toeneemt.

Uit de wijkmonitor 2011 blijkt het volgende: In Heerhugowaard beoefent 67% van de inwoners (18 jaar en ouder) een sport in zijn of haar vrije tijd. De sportdeelname is het hoogst in de wijk Butterhuizen (74%) en het laagst in de Rivierenwijk (61%). Het aandeel sporters is in 2011 afgenomen ten opzichte van 2009 (74%). Uit het onderzoek "Noord-Hollandse gemeenten op gezond gewicht" van de Vrije Universiteit Amsterdam van 2011 blijkt dat 76% van de kinderen in Heerhugowaard lid is van een sportvereniging. Hiervan beoefent 30% twee sporten of meer. Het aantal sporters in Heerhugowaard zal nog toenemen, omdat de bevolking groeit naar 60.000 in 2028.

Ruimte en sportaccommodaties

Om te kunnen sporten kan men in Nederland terecht bij 9.500 sportaccommodaties. Het aantal fitnesscentra en maneges groeit de laatste jaren sterk, wat voor fitness ook duidelijk te zien is in de deelnamecijfers (12% van de bevolking in 1995 en 22% in 2007). De overige sportaccommodaties blijven ongeveer gelijk in aantallen². De sportdichtheid van accommodaties is groot.

Heerhugowaard heeft zes buitensportcomplexen met elk één of meer verenigingen. De complexen met voetbal, de meest populaire sport, liggen redelijk verspreid over Heerhugowaard. Dit geldt ook voor de binnensportaccommodaties (26, inclusief 15 gymlokalen). Evenzo is in Heerhugowaard afstand geen probleem voor het bereiken van de accommodaties.

Sportaanbieders en levensloop

De jeugd neemt een dominante positie in bij de sportverenigingen, terwijl jongvolwassenen vooral gebruik maken van het commerciële sportaanbod. De zwembaden bedienen de jongste jeugd, maar zijn verder in alle leeftijdsgroepen populair, inclusief ouderen. Op latere

¹ De sociale staat van Nederland 2011, SCP Den Haag november 2011

² Sport: een leven lang, SCP Den Haag 2010

leeftijd neemt het “alleen” sporten of het sporten met bekenden meer toe. Sportverenigingen oriënteren zich op de jeugd en hebben het monopolie op competitie. De behoefte om deel te nemen aan formele competities neemt op latere leeftijd af. Sportaanbieders hebben daarom moeite om volwassen sporters aan zich te binden. Door toenemende zelfredzaamheid zullen meer informele groepen ontstaan. De vereniging is niet uit beeld bij de informele sporter en mogelijk dat beide circuits meer naar elkaar toegroeien. Een goed voorbeeld is de atletiekunie: informele groepen maken gebruik van de accommodatie en de expertise van de atletiekvereniging. Informele groepen bieden voor velen een kans om levenslang te blijven sporten.³

De landelijke ontwikkelingen gelden ook voor Heerhugowaard. Georganiseerde sportverenigingen trekken vooral de jeugd. De leeftijdsgroep 0-19 jaar zal de komende jaren niet procentueel, maar wel in absolute getallen nog toenemen. Voetbalverenigingen en hockey verwachten een toename van leden. De leeftijdsgroep 65+ stijgt fors in absolute getallen én procenten. De verwachting is dat het zwembad meer doelgroepen zal trekken, gezien de toename van het aantal ouderen in Heerhugowaard. Ook sporten als jeu de boules en bowls kunnen in de toekomst profiteren van de komende vergrijzing.

Bewegen

De afgelopen jaren is het percentage volwassenen dat voldoet aan de combinorm (52% van de volwassenen > 18 jaar in 2001 en 66% in 2007) toegenomen. De combinorm is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) in combinatie met de Fitnorm. De NNBG houdt in dat men vijfmaal per week een half uur (voor jongeren een uur) matig intensief actief is. De Fitnorm houdt in dat 3 x per week tenminste 20 minuten aan intensieve lichaamsbeweging wordt gedaan. Bewegingsarmoede leidt tot overgewicht. Hieraan zijn gezondheidsrisico's gebonden.

In de wijkmonitor 2011 is voor het eerst de vraag opgenomen, hoe vaak mensen intensief bewegen. Het aandeel inwoners dat minimaal vijf keer per week intensief beweegt ligt op 39%. Ten opzichte van andere gemeentes scoort Heerhugowaard gemiddeld.

Vrijwilliger in de sport

Iets minder dan 25% van de leden van een sportvereniging is vrijwilliger. Er ontstaat een tekort aan vrijwilligers bij besturen, trainingen en begeleiding. Het is niet meer vanzelfsprekend om van de wieg tot het graf actief te zijn bij dezelfde vereniging⁴.

Het is onbekend welk percentage leden van sportverenigingen in Heerhugowaard vrijwilligerswerk doet bij de vereniging. Uit de wijkmonitor 2011 blijkt dat 26% van de vrijwilligers bij een sportvereniging vrijwilligerswerk doet.

1.2 BELEID RIJKSOVERHEID

³ Sport: een leven lang, SCP Den Haag 2010

⁴ Sport: een leven lang, SCP Den Haag 2010

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft de laatste decennia haar beleidsinspanningen op het terrein van sport en bewegen geïntensiveerd. Met dat beleid wil VWS de lokale sportinfrastructuur versterken en sport een volwaardige plaats geven binnen het gemeentelijk beleid. VWS wil naar verbreding van het sportbeleid door een integrale aanpak met andere beleidsterreinen en een vroegtijdige betrokkenheid met 'het veld'. Beleidsbepalers op verwante beleidsterreinen als onderwijs, welzijn en ruimtelijke ordening worden geacht sportinclusief te denken. Het huidige kabinet ondersteunt het plan om de Olympische Spelen naar Nederland te halen in 2028 en daarnaast is er aandacht voor sport en bewegen als basis voor een gezonde en actieve leefstijl. Dit draagt bij aan de Olympische ambitie om in 2016 toe te werken naar een sportieve en vitale samenleving.

Vanaf 2009 wordt structureel € 20 miljoen geïnvesteerd in sport en lokale overheden wordt ook gevraagd om te investeren in versterking van de sportverenigingen door het voeren van een actief sport- en beweegbeleid. Als 'hard' doel is geformuleerd dat 10% van de sportverenigingen zodanig sterk is dat zij niet alleen in staat is de eigen leden te bedienen, maar zich ook kan richten op het onderwijs, de naschoolse opvang, de wijk en/of de vaak kwetsbare groepen die minder aan sport deelnemen. Dat doel wordt mogelijk gemaakt door inzet van 'combinatiefuncties': functies waarbij professionals bij één werkgever in dienst zijn maar in meerdere sectoren (onderwijs, sport en / of cultuur) werkzaam zijn ofwel de zogenaamde Impuls brede scholen, sport en cultuur.

Het beleid van het ministerie zal de komende periode zich richten op sporten en bewegen in de buurt. Iedereen moet veilig kunnen sporten en bewegen in zijn of haar eigen buurt. Om gemeenten te ondersteunen in het creëren van voldoende sport- en beweegaanbod, investeert VWS in het uitbreiden van het aantal sportbuurt coaches en een verbrede inzet. Dit bouwt voort op de huidige Impulsregeling. Uit onderzoek blijkt dat daar waar medewerkers met een combinatiefunctie aan de slag zijn, meer sport- en beweegaanbod ontstaat en de kwaliteit van het aanbod toeneemt.⁵

De gemeente Heerhugowaard onderschrijft de beleidsvoornemens van het rijk. Met het rijk is de gemeente Heerhugowaard de mening toegedaan dat de maatschappelijke functie van sport van zeer groot belang is voor deze leefgemeenschap en voor de volksgezondheid. Sport is een middel om individu overstijgende doelen te realiseren. De gemeente Heerhugowaard benut de mogelijkheden van één van de rijksinitiatieven op dit vlak - de invoering van combinatiefunctionarissen – op het sport en beweegbeleid van Heerhugowaard.

1.3 BELEID PROVINCIE NOORD-HOLLAND

De provincie wil een sportklimaat scheppen waarbij zowel de breedtesport als topsport tot bloei komen. De provincie zet zich in voor breedtesportontwikkeling. Breedtesport is er voor iedereen en omvat alle sporten, als het maar geen topsport is. Het breedtesportbeleid van de provincie wordt grotendeels uitgevoerd door de steunfunctie Sportservice Noord-Holland. Zij voert activiteiten uit op het gebied van regionale sportinfrastructuur breedtesport, vitalisering, professionalisering sport, bewegen & gezondheid en binding door sport. De provincie zet zich in voor talentontwikkeling met de mogelijkheid om topsport te kunnen beoefenen en werkt mee aan bovenregionale accommodaties en het binnenhalen van topsportevenementen. Provincie Noord-

⁵ Programma Sport en Bewegen in de Buurt, Ministerie van VWS, november 2011

Holland heeft een aantal kernsporten benoemd waar Noord-Holland goed in is. Dit zijn: honk- en softbal, hockey, judo, handbal, synchron zwemmen en waterpolo.

Verder ondersteunt de provincie diverse projecten die gericht zijn op het bestrijden van overgewicht en heeft het jeugdsportfonds ingesteld met als doel dat kinderen uit minder draagkrachtige gezinnen ook kunnen sporten.

De gemeente Heerhugowaard onderschrijft de speerpunten van de provincie. De gemeente zet zich in voor de ontwikkeling van de breedtesport en heeft een overeenkomst met Sportservice Noord-Holland afgesloten om sportstimuleringsprogramma's uit te voeren. De gemeente bevordert een gezonde leefstijl en laat beweegprogramma's uitvoeren om overgewicht tegen te gaan. Met de Huygenpas kunnen minder draagkrachtige bewoners ook sporten.

1.4 SPORTEN EN BEWEGEN IN DE REGIO

De samenwerking tussen de acht gemeenten in de Regio Alkmaar richt zich onder andere op de stimulering van sport en bewegen door het scheppen van recreatiemogelijkheden. Zo zijn op het gebied van sport en bewegen verschillende concrete doelstellingen opgenomen in de Strategische werkagenda Regio Alkmaar 2012-2014. Regio Alkmaar wordt JOGG regio (Jongeren op Gezond Gewicht). Er wordt een recreatief wandel- en fietspaden netwerk aangelegd (zie ook nota Naar Buiten!) en er vindt promotie plaats voor de sportactiviteiten in de regio.

Op het gebied van aangepast sporten werkt de gemeente nauw samen met de gemeenten in Noord-Kennemerland om vraag en aanbod op het gebied van aangepast sporten op regionaal niveau af te stemmen. De gemeente is aangesloten bij het samenwerkingsverband Aangepast Sporten Noord-Kennemerland voortgekomen uit de samenwerking tussen Sportservice Noord-Holland en de gemeenten uit Noord-Kennemerland.

Faciliteiten voor talenten en topsporters kunnen alleen regionaal worden aangeboden. Zo zijn in Alkmaar de Toptalent School Willem Blaeu (deze school biedt toptalenten de mogelijkheid sport en school te combineren) en Horizoncollege met CIOS opleiding gevestigd. Alkmaar wil verder de Westrand ontwikkelen met grootschalige sportaccommodaties. Het accommodatiebeleid is de basis voor het gemeentelijk sportbeleid, maar niet alle voorzieningen hoeven lokaal te worden aangeboden. Voorbeelden van regionale voorzieningen zijn golf, paintball en rugby. Een veranderend sportgedrag heeft mogelijk ook consequenties voor het voorzieningenniveau. Het is belangrijk om in regionaal verband de trends te volgen, elkaar te informeren en plannen op elkaar af te stemmen. De Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) kan hierin een belangrijke rol spelen.

1.5 OLYMPISCH PLAN 2028

Het Olympisch Plan 2028 (OP2028) is op landelijk niveau de belangrijkste ontwikkeling in de sport. Dit stappenplan van NOC*NSF is bedoeld om door middel van sport heel Nederland naar een hoger niveau te tillen. De doelstellingen van het OP2028 worden ingezet om doelen te bereiken op alle beleidsterreinen van innovatie tot welzijn en van economie tot sociale cohesie. In 2016 moet Nederland een sportland op Olympisch niveau zijn. Alleen dan heeft het zin om een poging te wagen de Olympische Spelen te organiseren in 2028. Het hoofddoel is het verbeteren

van het sportklimaat. Nederland moet een sportland worden en dit betekent dat gemeenten ernaar moeten streven een sportgemeente te zijn. De Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) definieert een sportgemeente als volgt:

Een sportgemeente is een gemeente waar sport voor iedereen toegankelijk is en iedereen ervaring heeft met het plezier en de positieve energie die door sportbeoefening worden voortgebracht. Elke gemeente waar sport op deze wijze een vanzelfsprekend en gewaardeerd onderdeel is van het dagelijks leven, draagt daarmee bij aan de ambitie om van Nederland een sportland te maken.

Een “hard” criterium van de definitie sportgemeente is dat 75% van de bevolking sport en beweegt.

De gemeente Heerhugowaard heeft verregaande ambities, vergelijkbaar met het Olympisch Plan 2028 (OP2028). De ambities zijn opgenomen in de Structuurvisie 2020. Dit plan schetst een visie op de inrichting van de Heerhugowaardse samenleving in 2020. Het OP2028 kan worden benut als kader voor het gewenste sociale klimaat en het initiëren van maatschappelijke ontwikkelingen. Het OP 2028 daagt iedereen, organisaties en burgers, uit maximaal te presteren op alle terreinen. De gemeente streeft naar een sportdeelname van 72% in 2016.

1.6 RELEVANTE BELEIDSKADERS EN PROGRAMMA'S

Voor het formuleren van het sportbeleid zijn de hierna genoemde al vastgestelde nota's en programma's van belang. Zo is sport een onderdeel van het programma vrije tijd en levert een belangrijke bijdrage aan doelstellingen genoemd in het programma Kansrijk Jong (sport en jeugd), Meedoen is Winnen (sport draagt bij aan integratie) en Wonen, Zorg en Welzijn (sport draagt bij aan een gezonde leefstijl).

A. BELEIDSKADERS

Structuurvisie 2010

In de structuurvisie zijn de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ambities voor de komende jaren van de gemeente Heerhugowaard opgenomen. De economische bijdrage van de vrijetijdssector (sport is hiervan een onderdeel), wordt steeds belangrijker. Ondernemers op het gebied van recreatie & toerisme, horeca & retail, sport, kunst & cultuur(historie), evenementen, leisure, vermaak & attracties en de zakelijke markt spelen een steeds prominentere rol. Aandachtspunt in het gemeentelijk beleid is het goed faciliteren van deze sector. In de structuurvisie wordt bijvoorbeeld ook verwezen naar de sociaal-maatschappelijke waarde van sport: Sportverenigingen en andere organisaties worden gestimuleerd om samen hun activiteiten te richten op het tegengaan van eenzaamheid, het bevorderen van integratie, het voorkomen van sociaal isolement en het opbouwen van sociale netwerken.

Masterplan Voorzieningen 2011-2025

In het Masterplan Voorzieningen is het maatschappelijke voorzieningenbeleid van de gemeente opgenomen. Op basis van de algemene ontwikkelingen, trends en prognose van de bevolking is aangegeven wat dit betekent voor het sociale en fysieke voorzieningenniveau, waaronder sport.

Naar Buiten!

In de nota 'Naar Buiten!' is het recreatiebeleid voor de komende jaren geformuleerd. Het uitgangspunt is dat recreatie dicht bij huis moet kunnen plaatsvinden. Het buitengebied van Heerhugowaard moet voor recreanten meer aantrekkelijk worden en de bereikbaarheid van het landelijk gebied moet groter worden met een uitgebreid wandel en fietsennetwerk. Belangrijk is de aansluiting met de lokale wandel en fietsroutes om sporten en bewegen nog meer te stimuleren.

Kansen voor Spelen!

De Speelruimtebeleidsplan 'Kansen voor Spelen!' gaat over de inrichting van de openbare ruimte en de waarde van spelen voor de verschillende doelgroepen. Het belang van spelen en het combineren van doelgroepen op één speelplaats wordt geschetst. Naast de traditionele speelplekken is er in Heerhugowaard ook ruimte voor avontuurlijk spelen. De informele speelruimte kan met weinig middelen kindvriendelijk worden gemaakt. Speelplekken zorgen ervoor dat kinderen meer bewegen.

B. PROGRAMMA'S

Vrije Tijd

Het sportbeleid maakt onderdeel uit van het Programma Vrije Tijd. Met dit programma wil de gemeente ervoor zorgen dat er voor iedereen een aantrekkelijk en toegankelijk aanbod van vrijetijdsbesteding is op het gebied van sport, recreatie, kunst en cultuur. De gemeente wil zich op dit terrein profileren als een complete stad met de daarbij behorende voorzieningen als Cool centrum voor kunst en cultuur en een eigentijdse bibliotheek, maar ook met het sport en beweegprogramma Heerhugowaard Actief en het recreatiegebied Park van Luna.

Kansrijk Jong

Met het Programma Kansrijk Jong is de afgelopen jaren een start gemaakt met de omslag van lokaal jeugdbeleid naar integraal jeugdbeleid. Voor een kindvriendelijke gemeente is op elk beleidsterrein aandacht voor de jeugd. Sport levert een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen van Kansrijk Jong.

Meedoen is winnen

Dit programma is gericht op integratie en sociale samenhang. Zo wil de gemeente de leefbaarheid van de wijken verbeteren door burgers en maatschappelijke organisaties actief erbij te betrekken. Door investeringen in sport en onderwijs wil de gemeente jongeren laten participeren in de samenleving. Naast jongeren wil de gemeente ook andere kwetsbare groepen betrekken bij de samenleving. Sport kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. In de toekomst kunnen sportverenigingen met een bredere sociale invulling van hun activiteiten een bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Wonen, Welzijn, Zorg

Een belangrijk onderdeel van het programma Wonen, Welzijn, Zorg is het lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente streeft naar een gezonde leefstijl van alle inwoners met

specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen. In hoofdstuk 3 wordt op dit onderwerp ingegaan.

1.7 LEESWIJZER

De gemeente Heerhugowaard zet sport in om de bewoners te bewegen en tot een gezonde leefstijl te komen. Sport in de gemeente Heerhugowaard maakt onderdeel uit van beleid dat een betere samenleving nastreeft voor haar inwoners. Voor de uitwerking van het integrale karakter van sportbeleid wordt gebruik gemaakt van het model dat ontwikkeld is door de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) gerelateerd aan de landelijke thema's bewegen, meedoen en presteren.

Deze nota is een beleidskader. Na vaststelling van het beleidskader zal het uitvoeringsprogramma worden geschreven. Hierin zullen de gemeentelijke beleidsprioriteiten, opgenomen in de bijlage, verder worden uitgewerkt. In het laatste hoofdstukken 4 en 5 zijn de effectindicatoren en de financiële paragraaf opgenomen.

Indeling beleidskader sport en bewegen	
Hoofdstuk 2 Sportstimulering - Accommodatiebeleid - Stimuleringsbeleid	Bewegen - Sportaccommodaties - Sport & Beweegaanbieders (1)
	- Sportstimulering - Sport & Onderwijs
Hoofdstuk 3 Sociale ontwikkeling - Sport, Bewegen en Gezondheid - Maatschappelijke verbondenheid	Meedoen - Actieve gezonde leefstijl - Recreatie
	- Maatschappelijke waarde van de sport - Sport en speelruimte in de wijk
Hoofdstuk 4 Economische ontwikkeling - Citymarketing - Innovatie - Werkgelegenheid	Presteren - Evenementen
	- Topsport en talentontwikkeling
	- Sport & Beweegaanbieders (2)

2. SPORTSTIMULERING - BEWEGEN

Het thema bewegen valt uiteen in twee onderwerpen: accommodatiebeleid en stimuleringsbeleid. Samen vormen deze de sportinfrastructuur. De algemene doelstelling van sportstimulering is zoveel mogelijk inwoners van Heerhugowaard laten sporten en bewegen. Hiervoor is een adequate sportinfrastructuur passend bij de aard en omvang van Heerhugowaard nodig.

Het accommodatiebeleid wordt onderverdeeld in sportaccommodaties en sport & beweegaanbieders en het stimuleringsbeleid in sportstimulering en sport & onderwijs.

In schema:

Sportstimulering	Bewegen
2.a. Accommodatiebeleid	- Sportaccommodaties - Sport & Beweegaanbieders (1)
2.b. Stimuleringsbeleid	- Sportstimulering - Sport & Onderwijs

2.A. ACCOMMODATIEBELEID

Sporten wordt mogelijk gemaakt doordat de gemeente zorgt voor de planning, bouw, beheer en de exploitatie van sportparken, sporthallen, gymzalen en zwembad. In het Masterplan Voorzieningen is geconstateerd dat een veranderend sportgedrag laat zien dat vooral niet-georganiseerde sporten een forse groei maken en de georganiseerde sporten in Heerhugowaard zich in absolute aantallen op het huidige niveau handhaven. Opvallende trend is de explosieve groei van het meisjes en vrouwenvoetbal, hockey (vooral meisjes), futsal en aangepast sporten. Tussen 2011-2025 neemt de groep 50-plussers toe tot 30%. De verwachting is dat de sportdeelname van deze leeftijdsgroep hoger is dan de ouderen van nu, omdat zij nu al meer aan sport doen.

De gemeente hoeft niet te investeren in een ander type accommodatie voor betreft de voorzieningen als golf, rugby en paintball, omdat deze al in de regio aanwezig zijn. De gemeente vindt dit ook regionale voorzieningen. Daarnaast wordt voor een aantal sporten ook geconstateerd dat het niet als gemeentelijke taak gezien wordt om deze op te richten of (financieel) in stand te houden.

Het gaat bij het aanleggen en onderhouden van sportaccommodaties om grote bedragen. De gemeente heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in sportvoorzieningen en zal dit de komende jaren voortzetten. De gemeente heeft besloten om te onderzoeken of het Sportbesluit in principe toegepast kan worden, omdat dit fiscale voordelen met zich meebrengt voor zowel de gemeente als de sportverenigingen. Het Sportbesluit houdt in dat het lage BTW-tarief wordt gehanteerd, wanneer gelegenheid gegeven wordt tot sporten.

SPORTACCOMMODATIES

De sportaccommodaties kunnen onderverdeeld worden in binnensport en buitensportaccommodaties.

BINNENSPOORTACCOMMODATIES

De gemeentelijke binnensportaccommodaties zijn voor beheer en exploitatie bij een stichting ondergebracht.

De accommodaties worden gebruikt door het onderwijs en de verschillende binnensportverenigingen die de gemeente rijk is. De gemeente heeft de zorg voor de planning en financiering van voldoende geschikte ruimte voor het bewegingsonderwijs. In toenemende mate kan verwacht worden dat de groei in vraag naar activiteiten overdag zal toenemen, waardoor kleine tekorten kunnen ontstaan. Op grond van prognoses en de groei van de bevolking heeft de gemeente een analyse gemaakt van de ruimtebehoefte bewegingsonderwijs van de scholen voor het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. De gymzalen worden vooral door het primair onderwijs gebruikt. Op dit moment en in de toekomst is er voor het primair onderwijs meer dan voldoende ruimte in de gymzalen. Voor het voortgezet onderwijs wordt bij een tekort aan ruimte in de sporthallen de gymzalen ingezet.

Na schooltijd is er nog ruimte bijvoorbeeld voor naschoolse sportactiviteiten en sportverenigingen.

Voor het zwembad betekent de toenemende vergrijzing dat er een verschuiving plaatsvindt van het recreatief zwemmen naar begeleide aquafitactiviteiten (doelgroepen). Er worden al nieuwe doelgroepactiviteiten als Fifty-fit en fibroswim aangeboden.

BUITENSPOORTACCOMMODATIES

De hoeveelheid sportvelden voldoet aan de huidige normen zoals gesteld door de VNG en het NOC*NSF. De staat van onderhoud van de verschillende sportvelden lijkt, met de aanleg van een nieuw gedeeld kunstgrasveld voor hockey en korfbal, voldoende. In totaal heeft de gemeente dan 4 kunstgrasvelden, waardoor de speelintensiteit kan worden verhoogd en nog meer sporters gebruik kunnen maken van de velden via stimulering van meervoudig gebruik van de velden.

Volgens het Masterplan Voorzieningen is er op termijn groei vanwege de populariteit te verwachten bij voetbal en hockey. Hierbij komt nog eens de extra groei van de bevolking van Heerhugowaard. Gezien de vergrijzing van de bevolking is te verwachten dat buitensporten als jeu de boules meer leden zullen krijgen. Tevens wordt geschat dat op termijn extra voetbalvelden nodig zijn om de groei vanuit De Draai op te vangen. Waar mogelijk zullen de accommodaties multifunctioneel worden gebruikt. Vooruitlopend hierop verwacht de gemeente dat sportverenigingen meer met elkaar zullen samenwerken.

Op de overige voetbalcomplexen is de nog beschikbare ruimte nodig om groei binnen de eigen vereniging en omgeving op te vangen. Ook door efficiënter gebruik van de velden (zaterdag en zondagcompetitie) is er nog ruimte binnen de bestaande complexen om groei op te vangen.

Om te bepalen of en wanneer het huidige beschikbare areaal aan buitensportaccommodaties gewijzigd moet worden, is het nodig om jaarlijks de bezettingsgraad van de accommodaties en de prognoses met betrekking tot bevolkingssamenstelling, groei en sportgedrag te monitoren en eventueel bij te stellen.

SPORT & BEWEEGAANBIEDERS

Van oudsher zijn de sportverenigingen de grootste aanbieders van sport: zij maken het voor vele mensen mogelijk om elke week te sporten en iedereen kan lid worden. Onder sporten verstaan we de georganiseerde sportverenigingen die zijn aangesloten bij een Nationale sportbond die aangesloten is bij NOC*NSF en in competitieverband sporten aanbieden.

Verder zijn in Heerhugowaard een aantal denksportverenigingen actief. Hieronder verstaan we schaken, dammen en bridge. In schoolcompetities worden kinderen uitgedaagd te leren dammen en schaken. Denksporten zorgen ervoor dat ouderen geestelijk meer vitaal blijven.

Sportverenigingen in Heerhugowaard richten zich vooral op de breedtesport. Sportverenigingen kunnen getalenteerde sporters kansen bieden door samenwerking met sportverenigingen in de regio. Talenten hebben dan de mogelijkheid op een hoger niveau te spelen, maar blijven wel lid van de eigen vereniging.

Daarnaast zijn sportverenigingen ontmoetingsplekken voor jong en oud. Het zijn organisaties die vrijwel volledig in handen zijn van vrijwilligers. In deze sector zijn de meeste vrijwilligers actief.

Een vereniging die zich aanpast aan de veranderende samenleving, de wensen van (potentiële) leden in kaart heeft en aan de hand daarvan een modern en flexibel sportaanbod heeft, is een vitale vereniging. De gemeente vraagt van verenigingen zich maatschappelijk actief te willen opstellen met een herkenbaar gezicht in de wijk en samenwerking te zoeken met andere partijen. Bij een actieve maatschappelijke rol hoort ook gelegenheid bieden aan maatschappelijke stagiaires en aan mensen die willen re-integreren op de arbeidsmarkt. Hiervoor moet dan wel begeleiding worden geboden.

Bij Sportservice Heerhugowaard kunnen inwoners, verenigingen en scholen met al hun vragen op sport- en beweeggebied terecht kunnen. Vraag en aanbod op het gebied van sporten en bewegen wordt daar samengebracht. Een netwerk van scholen, sportverenigingen en wijken is tot stand gekomen. Kennismakingsprogramma's waaraan sportverenigingen meewerken, leveren leden op. Sportservice organiseert bijeenkomsten over sportgerelateerde onderwerpen en adviseert verenigingen met betrekking tot het sportspecifieke deel, terwijl de Verenigingswinkel de algemene verenigingsondersteuning voor haar rekening neemt.

Dankzij de Impuls brede scholen, sport en cultuur van het kabinet kan Heerhugowaard acht combinatiefuncties gericht op onderwijs, sport en cultuur invoeren. Een combinatiefunctionaris kan ingezet worden als trainer bij een sportvereniging, begeleider van de jeugdtrainers en coördinerende taken.

2.B. STIMULERINGSBELEID

SPORTDEELNAME IN HEERHUGOWAARD

Zoals al vermeld onder het hoofdstuk Demografie en Trends blijkt dat de sportdeelname in Heerhugowaard boven het landelijke gemiddelde ligt (67% versus 60%). Van de jeugd in de basisschoolleeftijd is 76% lid van een sportvereniging. Het aandeel 55-plussers in Heerhugowaard zal de komende jaren toenemen tot 30% in 2025. De gemeente wil juist degenen bereiken die niet of onvoldoende sporten en bewegen.

De verwachting is dat de individuele recreatieve sporten steeds sterker stijgen. Door de vergrijzing zal de vraag naar begeleide activiteiten in sporthallen en zwembaden toenemen. Er zijn steeds meer volwassenen die voldoende bewegen, maar jongeren (vanaf 12 jaar) blijven echter achter bij die trend.

De deelname aan sport en bewegen is lager bij mensen met een laag inkomen, laag opgeleiden, allochtonen, ouderen en mensen met een beperking (Masterplan Voorzieningen 2010-2025).

Sportstimulering is nodig om kinderen en jongeren aan het sporten te houden en om ervoor te zorgen dat straks het groeiende aandeel 50-plussers blijft sporten en bewegen.

De missie vanuit het stimuleringsbeleid is: *Zoveel mogelijk inwoners van Heerhugowaard laten sporten en bewegen.*

Het stimuleringsbeleid wordt onderverdeeld in Sportstimulering en Sport & Onderwijs.

SPORTSTIMULERING

Eind 2008 is de gemeente begonnen met een inhaalslag op het gebied van sportstimulering door sportstimuleringsprogramma's uit te laten voeren.

Jeugd

De gemeente wil dat de jeugd actief deelneemt aan sport en zet daarom fors in op activiteiten voor deze doelgroep. Niet alleen om te leren wat presteren is, maar ook om zich te vormen. Met sport leert de jeugd wat winnen en verliezen is, je houden aan afspraken en respectvol omgaan met je tegenstander. Sport levert een belangrijke bijdrage aan de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. Sport levert een belangrijke bijdrage aan een gezonde leefstijl van de jeugd.

Volwassenen

Op latere leeftijd neemt het 'alleen' sporten en het sporten in informele groepen toe. Sporten bij een georganiseerde vereniging neemt af, omdat volwassenen minder behoefte hebben aan formele competities. Ouderen hechten aan een kwalitatief goed aanbod. Sportaanbieders kunnen hierop inspelen door hun accommodatie en expertise aan te bieden aan informele groepen en zorgen voor een goed aanbod. Met stimuleringsprogramma's kunnen mensen worden gestimuleerd om samen te sporten in eigen buurt en wijk.

Mensen met een beperking

Voor mensen met een beperking van lichamelijke, verstandelijke of psychiatrische aard is sporten net als voor iedereen gewoon leuk, maar voor hen is sporten ook vaak van extra belang voor de gezondheid, integratie en participatie. De vraag en aanbod van aangepast sporten neemt toe. De gemeente zet middelen in om deze groepen met een goede voorlichting en een persoonlijk sportadvies met begeleiding, te bereiken. Zoals al eerder gemeld wordt vraag en aanbod van aangepast sporten op regionaal niveau afgestemd.

SPORT & ONDERWIJS

De doelstellingen van de Impulsregeling van het rijk zijn:

- Uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs.
- Stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen.

De gemeente onderschrijft de doelstellingen van het rijk en voegt hieraan toe:

- Kinderen en jongeren vrijblijvend kennis laten maken met diverse soorten sporten in samenwerking met de sportaanbieders;

- Een naschools sportaanbod en clinics in de wijk. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden in de wijk (bijvoorbeeld voetbal: veld- zaal, pleintjesvoetbal).

Het sportaanbod in school en naschool moet uitgebreid worden. De gemeente werkt daarom mee aan de gefaseerde invoering van de Impulsregeling brede scholen, sport en cultuur van het rijk. Met combinatiefuncties worden de verbinding en de samenwerking tussen sectoren versterkt en het bewegingsonderwijs in school en sport naschool verbeterd.

3. SOCIALE ONTWIKKELING – MEEDOEN

Het thema 'meedoen' valt uiteen in twee onderwerpen: Sport, Bewegen en Gezondheid en Maatschappelijke Verbondenheid. Hieronder wordt verstaan de betekenis van sport voor volksgezondheid, welzijn, de sociale binding en sociale integratie. Sport, Bewegen en Gezondheid wordt onderverdeeld in Actieve gezonde leefstijl en Recreatie. Maatschappelijke verbondenheid valt uiteen in Maatschappelijke waarde van de sport en Sport en speelruimte in de wijk.

In schema:

Sociale ontwikkeling	Meedoen
3.a. Sport, Bewegen en Gezondheid	- Actieve gezonde leefstijl - Recreatie
3.b. Maatschappelijke verbondenheid	- Maatschappelijke waarde van de sport - Sport en speelruimte in de wijk

3.A. SPORT, BEWEGEN EN GEZONDHEID

De relatie tussen sport, bewegen en gezondheid is manifest geworden. Zo is in het vervolg van de nota Volksgezondheid "Dichtbij huis gezond leven 2007-2011" gekozen voor het uitvoeringsprogramma Heerhugowaard Actief, waarbij de thema's bewegen en tegengaan van overgewicht centraal staan. Met stimuleringsprogramma's wil de gemeente haar inwoners laten zien dat sporten en bewegen niet kostbaar hoeft te zijn, minder tijd kost dan men denkt, ook plezierig kan zijn en men er nooit te oud voor is.

ACTIEVE GEZONDE LEEFSTIJL

Een deel van de Nederlanders beweegt te weinig en krijgt (mede) daardoor overgewicht. Als iedereen regelmatig zou sporten en bewegen, zou men zich fitter, gezonder én mentaal beter voelen. Een gezonde leefstijl voor jong en oud betekent ook dat de kosten van de gezondheidszorg zullen dalen. Dagelijks meer bewegen is belangrijk om bewegingsarmoede en overgewicht tegen te gaan. Bij een gezonde leefstijl horen ook gezonde voeding en verantwoord alcoholgebruik.

RECREATIE

De ongeorganiseerde sport is sportbeoefening buiten een formeel verband en is veruit de populairste vorm van sportbeoefening. De sporter organiseert – al dan niet met anderen – zijn eigen sportactiviteiten en doet dit in de openbare buitenruimte of op een sportschool. Voorbeelden van sporten in de openbare buitenruimte zijn onder andere wandelen, fietsen, hardlopen en skeeleren. De gemeente heeft hier een voorwaardenscheppende rol: het aanbieden van sportgerelateerde voorzieningen, ondermeer in de openbare ruimte en wil hiermee het actief recreëren bevorderen.

De directe woonomgeving moet als het ware uitnodigen tot sporten en bewegen voor jong en oud. In dit kader past de ontwikkeling van een zogeheten beweegvriendelijke omgeving, waarbij de sociale component (activiteitenaanbod en participatie van burgers) wordt verbonden met de fysieke component (de ruimtelijke voorziening). Deelname aan het NISB project

Beweegvriendelijke omgeving moet concrete voorstellen opleveren voor bestaande en nieuwe wijken.

Het buitengebied van Heerhugowaard wordt voor recreanten meer aantrekkelijk gemaakt met onder andere fietsroutes, wandelpaden en kanoroutes.

3.B. MAATSCHAPPELIJKE VERBONDENHEID

Deelname door burgers aan sport- en beweegactiviteiten draagt bij aan maatschappelijke verbondenheid: je leert elkaar kennen en met elkaar omgaan, je houdt rekening met elkaars sterke en zwakkere punten. De sociale contacten tijdens het bewegen en sporten en langs de lijn zijn belangrijk voor de sociale cohesie in een stad. Sociale contacten (ook die als vrijwilliger) zijn belangrijk en dragen bij aan psychisch welbevinden en mentaal vermogen, juist ook voor ouderen.

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE VAN SPORT

Sport draagt bij aan de overdracht van waarden en normen aan de jeugd. Zij zorgt er mede voor dat de jeugd de waarden en normen eigen maakt, opdat zij straks als volwaardige burgers kunnen functioneren in de samenleving. De jeugd krijgt hierdoor een groter verantwoordelijkheidsgevoel.

Sport draagt bij aan de sociale binding tussen mensen en geeft hen de mogelijkheid in de samenleving te participeren. De gemeente wil verenigingen stimuleren dat zij iets extra's bijdragen aan de stad. In de bijeenkomst met de sportverenigingen in november 2011 over de uitgangspunten van het sportbeleid, hebben sportverenigingen aangegeven hun maatschappelijke rol te willen oppakken of dit al doen.

De sfeer en cultuur van een sportvereniging zorgen ervoor dat leden zich inzetten voor de vereniging. Vriendschappen worden er gevormd. Maar ook voor de ongeorganiseerde sporter en beweger heeft sport een maatschappelijke waarde door in informele verbanden samen te sporten.

SPORT EN SPEELRUIMTE IN DE WIJK

Mensen moeten ook dichtbij huis kunnen sporten en recreëren. Een brede school in de wijk met daaraan gekoppeld laagdrempelige voorzieningen als een gymzaal, een sportief ingericht schoolplein en trap/sportveldjes bieden hiervoor mogelijkheden. Een beweegvriendelijke omgeving met sport en recreatiemogelijkheden kan ervoor zorgen dat ouderen en mensen met een beperking dichtbij huis in groepsverband of individueel meer bewegen. De sportieve openbare ruimte moet tot de verbeelding spreken, verrassend zijn, ontmoeting stimuleren en uitnodigen tot sporten en bewegen.

Voor de doelgroep die niet actief sport bij een vereniging zijn georganiseerde sport en spelactiviteiten in de wijk een unieke kans. Er wordt gebruik gemaakt van schoolpleinen, parken en groenstroken. De jongeren kunnen spontaan aansluiten bij een spelletje voetbal of worden actief opgezocht.

Vanaf 2013 is het rijk van plan meer ruimte te geven voor sport en bewegen in de buurt. Het rijk wil dat iedere Nederlander, jong en oud, in de eigen buurt veilig kan sporten en bewegen. De binding met veiligheid zal worden gelegd. Het rijk wil hierbij sportverenigingen, het bedrijfsleven, zorginstellingen, scholen en naschoolse opvang betrekken.

4. ECONOMISCHE ONTWIKKELING – PRESTEREN

Het thema presteren valt uiteen in drie onderwerpen: City marketing, Innovatie en Werkgelegenheid. Bij City marketing horen evenementen. Topsport en talentontwikkeling worden geschaard onder Innovatie. De Sport & Beweegaanbieders vallen onder Werkgelegenheid.

In schema:

Economische ontwikkeling	Presteren
- Citymarketing- Innovatie- Werkgelegenheid	- Evenementen
	- Topsport en talentontwikkeling
	- Sport & Beweegaanbieders (2)

CITYMARKETING – EVENEMENTEN

Met citymarketing wordt geprobeerd om de stad als geheel met aantrekkelijke voorzieningen naar buiten te profileren. De gemeente stimuleert binnen de kaders van het evenementenbeleid en handhaving evenementen. Sportevenementen zoals onder andere Hartje Winter, de Nieuwjaarsduik en Tour de Waard maken de stad levendig.

Het Park van Luna leent zich voor grote en kleinschalige sportevenementen. Zo konden op de dag van het park, in juni, bewoners van Heerhugowaard en de regio zien welke sportieve mogelijkheden er zijn in Park van Luna. Op die dag werden er wedstrijden en demonstraties gehouden van mountainbiken, wakeboarden (skeef), kanoën tot hardlopen en wandelen. De triatlon wordt gehouden in Park van Luna.

De Damclub in Heerhugowaard organiseert in 2012 de Nederlandse kampioenschappen.

INNOVATIE - TOPSPORT EN TALENTONTWIKKELING

Op het gebied van duurzaamheid is de gemeente een innoverende gemeente. Stad van de Zon is nu emissieneutraal en het plan is om tussen nu en 2030 volledig energieneutraal te worden. De gemeente geeft zelf het voorbeeld en stimuleert particulieren, organisaties en bedrijven om energiebesparende maatregelen te nemen. Zo is in het zwembad De Waardergolf geïnvesteerd in het besparen van energie en heeft het zwembad meegedongen naar de titel "Groenste zwembad van het jaar".

Heerhugowaard presteert op het gebied van innovatie op topsportniveau. De gemeente zal bij de plannen van upgradering van de sportcomplexen, indien mogelijk, gebruik maken van duurzame en energiebesparende maatregelen. De gemeente biedt sportverenigingen gratis een energiescan aan. De upgradering van de sportaccommodaties gaat niet zover dat er prestigieuze accommodaties ontstaan waar topsportevenementen kunnen plaatsvinden. Nodig is dit niet omdat in de regio Alkmaar plannen heeft om de Westrand te ontwikkelen met hoogwaardige sportaccommodaties.

Topsport

NOC/NSF hanteert de volgende definitie: *Topsport is sportbeoefening op het hoogste niveau in een bepaalde tak van sport met de ambitie te presteren op internationaal niveau van Europese kampioenschappen, Wereldkampioenschappen, Olympische Spelen, Paralympische Spelen of met deze kampioenschappen vergelijkbare toernooien (bij de beste 10 van de wereld behoren).*

Heerhugowaard heeft wel een aantal topsporters in haar midden op uiteenlopende takken van sport. Deze topsporters kunnen de bewoners van Heerhugowaard enthousiasmeren om zelf te gaan sporten. Zij vervullen een belangrijke rol in de ontwikkeling van de breedtesport. Zij bevorderen sociale binding, eenheid, identiteit en stimuleren van een gezamenlijke trots. De gemeente huldigt jaarlijks de sportkampioenen.

Talentontwikkeling

Hieronder verstaan we de persoonlijke ondersteuning van talenten of topsporters op het gebied van sporttechnische, sportmedische, mentale, maatschappelijke en organisatorische zaken. Zoals al eerder gemeld, zijn voorzieningen als de Talentenschool Willem Blaeu in Alkmaar aanwezig, om onderwijs en sport te kunnen combineren. Sportverenigingen werken op regionaal gebied samen om te zorgen dat getalenteerde sporters op een hoger niveau kunnen spelen.

WERKGELEGENHEID EN SPORT & BEWEEGAANBIEDERS

Heerhugowaard stimuleert bedrijven zich hier of in de regio te vestigen. Nu werkt twee op de drie van de beroepsbevolking in Heerhugowaard of de regio. Heerhugowaard wil op de lange termijn ook een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor hoog opgeleiden door te zorgen voor werkgelegenheid voor deze groep in de regio.

Vanwege de groei van de bevolking en de populariteit van individuele sporten is het aantal sportscholen toegenomen. De gemeente stimuleert ondernemers op het gebied van sport en recreatie om zich hier te vestigen.

Alle sportaanbieders dragen positief bij aan de werkgelegenheid in Heerhugowaard.

5. EFFECTINDICATOREN

Het beleid is geslaagd als in 2016:

- ✓ Het percentage inwoners dat aan sport deelneemt, is toegenomen van 67% in 2011 naar minimaal 72% in 2016.
- ✓ Het percentage inwoners dat voldoet aan de Nederlandse Norm voor Bewegen is toegenomen van 39% in 2011 naar 42% in 2016.

6. FINANCIËLE PARAGRAAF

Voor de periode 2012-2016 heeft de gemeente Heerhugowaard de volgende budgetten voor sport beschikbaar (hierbij is nog geen rekening gehouden met besluitvorming tot het overgaan van BTW- belast beschikbaar stellen van de gemeentelijke sportaccommodaties):

Structureel:

Het totaal bedrag is netto: inclusief ontvangen huuropbrengsten, werkzaamheden eigen diensten, gerealiseerde bezuinigingsopdracht (10% subsidievermindering) en gemeentelijke bijdrage invoering combinatiefuncties.

X € 1.000

	2012	2013	2014	2015	2016
Accommodatiebeleid					
Beheer & exploitatie binnensportaccommodaties, inclusief jaarlijkse dotaties groot onderhoud ad € 0,4 miljoen	812	782	752	752	752
Buitensportaccommodaties: Beheer en (groot) onderhoud buitensportaccommodaties	1.638	1.638	1.638	1.638	1.638
Sportverenigingen					
- Subsidie binnensport	150	150	150	150	150
- Subsidie buitensport					
Sportstimulering, bewegen en sporten					
- Aangepast sporten	6	6	6	6	6
- Sportloket & Sport- en beweegprogramma's	96	96	96	96	96
- Combinatiefuncties Sport en Onderwijs	80	120	120	120	120
Totaal	2.782	2.792	2.762	2.762	2.762

Incidenteel 2012:

X € 1.000

Modernisering Sportcomplex De Vork € 1.600
Modernisering overige complexen € 150

BIJLAGE - BELEIDSPRIORITEITEN

In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma zullen de beleidsprioriteiten die hieronder vermeld staan, verder worden uitgewerkt.

Beleidsprioriteiten:

Sportstimulering - bewegen

1. Binnensportaccommodaties.
 - Op basis van een analyse voor de binnensportaccommodaties de volgende keuzes maken voor de toekomst. De bouw van een sporthal in De Draai, twee gymzalen aan de Umbriëllaan en het afstoten van drie gymzalen. Hierbij gelden de uitgangspunten kwaliteit, spreiding en een maximale benutting van de accommodaties.
2. Buitensportaccommodaties.
 - Sportcomplexen moderniseren tot goed geoutilleerde sportclusters.
 - Meervoudig transparant gebruik van maatschappelijk vastgoed stimuleren.
 - Ruimtebeslag voor groei reserveren op Sportcomplex De Vork.
 - Jaarlijks monitoring bezettingsgraad beschikbaar areaal en prognose bevolkingsgroei, samenstelling en sportgedrag.
3. Sportverenigingen.
 - Sportservice Heerhugowaard, de Verenigingswinkel en inzet combinatiefunctionarissen ter versterking van sportverenigingen.
 - Het ontwikkelen van een nieuw transparant tarieven- en subsidiestelsel. De verenigingen worden hierbij betrokken.
4. Sportstimulering.
 - Voortzetten en uitbreiden sportstimuleringsprogramma's..
 - Het sportaanbod binnen en buitenschool handhaven en uitbreiden.

Sociale ontwikkeling – meedoen

5. Sporten, bewegen en gezondheid.
 - Het voortzetten van beweegprogramma's en leefstijlinterventies voor het bevorderen van een gezonde leefstijl.
6. Recreatie.
 - Zorgen voor voldoende recreatieve routes en het scheppen van een beweegvriendelijke omgeving.
7. Maatschappelijke verbondenheid
 - Fysiek en sociaal verbinden met themaroutes, fiets- en wandelroutes, fitpoints in de wijk realiseren.
 - Aanbieden van sport en beweegprogramma's in de wijk.

Economische ontwikkeling – presteren

8. Evenementen
 - Stimuleren van sportevenementen binnen de kaders van evenementenbeleid en handhaving.
9. Innovatie en topsport
 - Bij bouw en renovatie gebruik maken van duurzame en energiebesparende materialen. Sportverenigingen een energiescan aanbieden.
 - Jaarlijks huldigen van sportkampioenen.
10. Werkgelegenheid en sport & beweegaanbieders
 - Bedrijven stimuleren zich hier te vestigen.